

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.א). "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח.א)

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

עונש כרת על ביאה אל ביהמ"ק בטומאה

ויקרא י"ז ט"ז: "ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ ונשא עונו".

איתא ברמב"ם (ביאת המקדש ג' י"ב): "טמא שנכנס למקדש במזיד ענוש כרת, שנאמר: ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ ונשא עונו". ונראה דיסוד עונש כרת על ביאה אל ביהמ"ק בטומאה, הוא מדה כנגד מדה. על שלא חש להביא דבר טמא אל מקום קדוש, ימנע ממנו מלבוא אל מקום קדושה אחר (שתכרת נפשו מלבוא לעוה"ב).

(הגר"ד דיויד שליט"א)



הקב"ה יהלך בדרכינו

ויקרא י"ח ד': "את משפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני ה' אלקיכם".

מדה כנגד מדה, כשם שאתם מקיימים חוקים ללא טעם, כך גם השי"ת יזכה אתכם ללא כל טעם, אפילו אם אינכם ראויים - ללכת בהם אני ה' - שאף אני אלך בדרכיכם.

(שפת אמת, לרבי משולם שרגא פייבוש מברז'ין)

בהמת קדשים ששחטה מחוץ מתחייב כרת

ויקרא י"ז ב-ד': "דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם זה הדבר אשר צוה ה' לאמר: איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה: ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה' לפני משכן ה' דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונקרת האיש ההוא מקרב עמו".

"... לפי מה שביאר הרדב"ז בספר מצודת דוד על המצוות (מצוה שע"א), דבהמת קדשים ששחטה בחוץ חייב כרת, דם שפך. ופירש, דבהמת קדשים נתגלגל בה נשמת אדם, וכשמקריבין אותה, הרי נתעלה הנשמה בהקרבתה למקום מנוחתה, ואם שחטה מחוץ, הרי דחה נשמה זו מעלייתה, ומוכרתת להתגלגל עוד שנית, ונמצא שפך דם נשמה זו ממש. ולפי שדחה נשמה זו וכתרה ממקומה העליון, לכן מדה כנגד מדה מתחייב כרת".

(שו"ת משנה הלכות חלק י"ח סימן צ"ב)

מרגליות מדה כנגד מדה

"שכל מידותיו של הקב"ה - מדה כנגד מדה" (סנהדרין דף צ.א). "במדה שאדם מודד - בה מודדין לו" (סוטה דף ח.א).

3

בס"ד | גיליון 78
אחרי מות התשפ"ב

בפרשה ובדף היומי מתוך סדרת רב המכר "מדה כנגד מדה" בתנ"ך ובדברי חז"ל

מדה כנגד מדה בדף היומי

אופן פטירת ישעיהו כעונש על גינוי ישראל

במות דף מט: "... אמר ישעיהו: ידענא ביה דלא מקבל מה דאימא ליה (יודע אני בו שלא יקבל את מה שאומר לו), ואי אימא ליה אישויה מזיד (ואם אומר לו אעשה אותו מזיד, שלא יקבל את דברי ונמצא יהרגני בלי הצדקה), אמר שם (של קודש) איבלע בארזא (ונבלע בתוך עץ בארז). אתויה לארזא ונסרוה (הביאו את הארז וניסרו אותו כדי להורגו), כי מטא להדי פומא נח נפשיה (כאשר הגיע המסור אל מול פיו נחה נפשו - נפטר), משום דאמר: ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב.....".

נסרוה לפומיה ונח נפשיה: "ומשום הכי איענש לנסורי פומיה משום דקרינהו לישראל עם טמא שפתים מדעתו שלא ציווה לו הקב"ה ולא מחמת תוכחה, דכתיב: ואומר אוי לי כי נדמית" (רש"י).

פירוש: ישעיהו חטא בפיו, **מדה כנגד מדה**, נהרג ע"י פגיעה בפיו (לאחר שמונים שנה!).

המוחל לחבירו - ימחלו לו, ולהיפך...

ויקרא ט"ז ל"ד: "והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מקל חטאתם אחת בשנה ויעש כאשר צוה ה' את משה".

פירוש: בהלכות יום הכיפורים (שו"ע או"ח סימן תר"ו א') למדנו שאדם צריך לפייס את חבירו "והמוחל לא יהיה אכזרי מלמחול" ובטעם הדבר כתב המשנה ברורה (שם סק"ח): "דכל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו ואם הוא לא ירצה למחול גם לא ימחלו לו".

והוסיף בשער הציון (שם): "דלמעלה דנין מדה כנגד מדה. וצריך למחול לחברו אפילו אם עיות כנגדו במזיד ובמרד, ואז מוחלין לו גם כן אפילו על המזידות, וכמו שאמרו בגמרא, למי נושא עון למי שעובר על פשע".

המלמד זכות על עם ישראל זוכה לישוב בהיכל הזכות

ובמעלת המלמד זכות על עם ישראל הביא בספר שמירת הלשון: ... מעלת המלמד זכות לפני הקב"ה, נעשה אחר כך מרכבה להאור של היכל הקדושה שנקרא היכל הזכות, ששם מזכירים זכותן של ישראל (כדאיתא בספר חרדים).

תבוא נפש ותכפר על הנפש

ויקרא י"ז י"א: "כי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי הדם הוא בגוף וכפר".

פירוש: ברש"י ד"ה כי נפש הבשר פירש: "של כל בריה בדם היא תלויה, ולפיכך נתתיו על המזבח לכפר על נפש האדם. תבוא נפש ותכפר על הנפש". ונראה בטעם הדבר, דהבהמה היא קניינו של האדם וכשמביא נפש הבהמה שהיא קנינו, מכפר בזה על נפשו שלו.

לעילוי נשמת: הר"ר ברוך בן יוסף ז"ל ★ לרפואה שלמה: בן ציון בן חיה
להנצחות, הקדשות ופרטים על הספרים 054-251-0336 קו אמריקאי: 646-340-5403
דוא"ל ap@torah24-7.com אתר <https://torah24-7.com/SEFORIM-HEBREW/>

